

**Bank Spółdzielczy
w Białej Podlaskiej**

Grupa BPS

**INFORMACJA
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO
W BIAŁEJ PODLASKIEJ**

wynikająca z art. 111a ustawy Prawo bankowe

Stan na 31 grudnia 2020 roku

Spis treści

Spis treści	2
1. Informacja o działalności Banku Spółdzielczego w Białej Podlaskiej poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w podziale na poszczególne państwa członkowskie i państwa trzecie, w których posiada podmioty zależne, na zasadzie skonsolidowanej w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 48 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 za dany rok obrotowy.....	3
2. Informacja o stopie zwrotu z aktywów obliczonej jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej.....	3
3. Opis systemu zarządzania, w tym systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej.....	3
4. Opis polityki wynagrodzeń.....	9
5. Informacja o powołaniu komitetu do spraw wynagrodzeń.	10
6. Informacja o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu Banku Spółdzielczego w Białej Podlaskiej wymogów określonych w art. 22aa ustawy Prawo bankowe.....	10

- 1. Informacja o działalności Banku Spółdzielczego w Białej Podlaskiej poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w podziale na poszczególne państwa członkowskie i państwa trzecie, w których posiada podmioty zależne, na zasadzie skonsolidowanej w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 48 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 za dany rok obrotowy.**

Bank Spółdzielczy w Białej Podlaskiej nie prowadzi działalności poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

- 2. Informacja o stopie zwrotu z aktywów obliczonej jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej.**

Stopa zwrotu z aktywów (ROA) według stanu na 31 grudnia 2020 wyniosła 0,24%.

- 3. Opis systemu zarządzania, w tym systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej.**

System zarządzania ryzykiem

System zarządzania stanowi zbiór zasad i mechanizmów odnoszących się do procesów decyzyjnych, zachodzących w Banku oraz do oceny prowadzonej działalności. Najważniejsze elementy systemu zarządzania to system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej.

Zarządzanie ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Białej Podlaskiej realizowane jest na podstawie regulacji zewnętrznych i wewnętrznych obowiązujących w Banku.

System zarządzania ryzykiem w Banku obejmuje następujące działania: gromadzenie informacji, identyfikację i ocenę ryzyka, limitowanie ryzyka, pomiar i monitorowanie ryzyka, raportowanie, zastosowanie narzędzi redukcji ryzyka (działania zapobiegawcze).

W strukturze organizacyjnej Banku Spółdzielczego w Białej Podlaskiej funkcjonuje Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz, który monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz jest podległy Prezesowi Zarządu.

Bank identyfikuje następujące ryzyka:

- kredytowe (w tym rezydualne, kontrahenta i koncentracji)
- rynkowe, ze względu na skalę działalności handlowej rozumiane jako walutowe oraz
- stopy procentowej w księdze bankowej,
- operacyjne (w tym braku zgodności),
- płynności i finansowania,
- kapitałowe (zgodnie z Metodą BION - ryzyko niewypłacalności),

- biznesowe (w tym wyniku finansowego), będące pochodną pozostałych ryzyk, zarządzane w procesie planowania,
- dźwigni finansowej.

Bank opracowuje plany awaryjne na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowych, które mogą szczególnie istotnie wpłynąć na funkcjonowanie Banku, w szczególności plany awaryjne wymagane przez przepisy zewnętrzne. Bank wdraża i utrzymuje system informacji zarządczej zapewniający otrzymywanie przez Radę Nadzorczą, Zarząd, a także odpowiednie komórki i jednostki organizacyjne aktualnej informacji o ryzyku zidentyfikowanym w obecnej lub przyszłej działalności Banku, charakterze, skali i złożoności ryzyka oraz działaniach podejmowanych w ramach zarządzania tym ryzykiem.

Bank alokuje zasoby niezbędne do efektywnego zarządzania ryzykiem, zapewnia adekwatny poziom merytoryczny pracowników wykonujących czynności związane z zarządzaniem ryzykiem, w szczególności poprzez rekrutację osób o odpowiednich kompetencjach oraz zapewnienie pracownikom szkoleń w zakresie zarządzania ryzykami. Pracownicy uczestniczący w procesie zarządzania ryzykiem są zobowiązani do zapoznawania się z przepisami wewnętrznymi dotyczącymi zarządzania ryzykiem oraz ich przestrzegania

System kontroli wewnętrznej

I. CELE I ORGANIZACJA SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

Cele systemu kontroli wewnętrznej

W Banku Spółdzielczym w Białej Podlaskiej zwanym dalej „Bankiem”, funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, którego celem jest zgodnie z art. 9c ust. 1 Prawa bankowego zapewnienie:

1. skuteczności i efektywności działania;
2. wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
3. przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku;
4. zgodności działania z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Zasady funkcjonowania Systemu Kontroli Wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej funkcjonujący w Banku oparty jest o rozwiązania wynikające z:

1. Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe;
2. Ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających;
3. Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach;
4. Rekomendacji H KNF dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach;

5. Innych powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz dobrych praktyk w zakresie funkcji audytu oraz systemu kontroli wewnętrznej.

Funkcja kontroli

1. Na funkcję kontroli składają się:
  - 1) mechanizmy kontrolne;
  - 2) niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych;
  - 3) raportowanie w ramach funkcji kontroli.
2. Bank przypisuje kluczowe mechanizmy kontrolne co najmniej procesom istotnym.
3. Bank zapewnia dokumentację funkcji kontroli w szczególności przez:
  - 1) rejestrowanie każdej operacji, transakcji, produktu i usługi oraz opis systemu, procesu, struktury organizacyjnej;
  - 2) opis w formie matrycy funkcji kontroli powiązania celów o których mowa w § 1 Regulaminu systemu kontroli wewnętrznej z procesami w działalności Banku, które przez Bank zostały uznane za istotne, oraz kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych.

Struktura Systemu Kontroli Wewnętrznej

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej, zorganizowane są na trzech niezależnych i wzajemnie uzupełniających się poziomach (liniach obrony):

- 1) pierwsza linia obrony – zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, na podstawie między innymi ustanowionych limitów, zgodności działania z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi Banku oraz przyjętymi w Banku standardami rynkowymi. Na tym poziomie komórki/jednostki organizacyjne w ramach funkcji kontroli odpowiadają za identyfikację ryzyka, projektowanie i wdrażanie mechanizmów kontrolnych oraz za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca lub testowanie) przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii. W Banku funkcje te pełnią jednostki/komórki organizacyjne tj. Zespół Produktów Kredytowych, Oddziały, Punkty Obsługi Klienta, Zespół Produktów Depozytowych i Obsługi Kasowej, Zespół Organizacyjno-Administracyjny, Zespół Obsługi Informatycznej;
- 2) druga linia obrony – zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach/komórkach organizacyjnych (niezależnie od zarządzania ryzykiem na pierwszej linii obrony) poprzez identyfikację, ocenę, kontrolowanie, monitorowanie i raportowanie ryzyka, a także monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii oraz w stosunku do pierwszej linii obrony w ramach monitorowania pionowego. Drugą linię obrony stanowią w Banku komórki organizacyjne tj. Stanowisko ds. Compliance i kontroli wewnętrznej, Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz, Zespół Administracji i Monitoringu Transakcji, Komitet Kredytowy, Stanowisko ds. płac, IOD i inne w

mniejszym stopniu z uwagi na wykonywanie również czynności operacyjnych/biznesowych, tj. Zespół Analityków, Zespół Finansowo-Księgowy, Stanowisko wierzycelności trudnych;

3) trzecia linia obrony – audyt wewnętrzny, mający za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, powierzony Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Kontrola realizowana na pierwszej linii obrony

1. Kontrola na pierwszej linii obrony jest realizowana we własnym zakresie przez Bank.
2. Celem kontroli realizowanej na pierwszej linii obrony jest zapewnienie zgodności wykonywanych czynności z procedurami wewnętrznymi, a także bieżące reagowanie na stwierdzone nieprawidłowości oraz monitorowanie mechanizmów kontrolnych. Kontrola ta obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki i komórki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji.
3. Kontrola sprawowana jest w zakresie jakości i poprawności wykonywanych czynności przez każdego pracownika oraz dodatkowo przez osoby z nim współpracujące i jego bezpośredniego przełożonego oraz wszystkie osoby, którym czynności kontrolne wyznaczono w zakresach obowiązków.

Kontrola realizowana na drugiej linii obrony

1. Kontrola na drugiej linii obrony jest realizowana we własnym zakresie przez Bank.
2. Kontrola realizowana na drugiej linii obrony to czynności kontrolne realizowane przez specjalnie dedykowane do tego stanowiska lub komórki organizacyjne Banku, w tym Stanowisko ds. Compliance i kontroli wewnętrznej podlegające bezpośrednio Prezesowi Zarządu Banku, niezależne od zarządzania ryzykiem i kontroli wykonywanych na pierwszej linii obrony, z zachowaniem zasady braku konfliktu interesów w realizacji czynności kontrolnych.
3. Kontrola, o której mowa w ust. 1 ma charakter ciągły i kompleksowy. Celem kontroli realizowanej na drugiej linii obrony jest ocena skuteczności mechanizmów kontrolnych na pierwszej linii obrony i na drugiej linii obrony oraz ocena prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w działalności Banku.
4. W strukturach Banku działają adekwatne mechanizmy zapewniające niezależność Stanowiska ds. Compliance i kontroli wewnętrznej.

Kontrola realizowana na trzeciej linii obrony

1. Kontrola realizowana na trzeciej linii obrony to funkcja audytu wewnętrznego (audyt wewnętrzny) realizowana przez Pion Audytu Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, która ma za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej Banku.
2. Audyt wewnętrzny polega na okresowym badaniu, ocenie i doskonaleniu istniejących wdrożonych mechanizmów kontroli wewnętrznej oraz ich praktycznego

stosowania. Audyt wewnętrzny ocenia zarówno zaprojektowanie jak i efektywność kontroli realizowanych na pierwszej i drugiej linii obrony, a także ocenia skuteczność i adekwatność systemu zarządzania ryzykiem.

3. Zasady organizacji i działania audytu wewnętrznego są uregulowane w Załączniku nr 11 do Umowy Systemu Ochrony.

II. ODPOWIEDZIALNOŚĆ ORGANÓW ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH ZA ZAPROJEKTOWANIE, WPROWADZENIE ORAZ ZAPEWNIENIE SKUTECZNEGO I ADEKWATNEGO SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

Zarząd Banku

1. Do obowiązków Zarządu Banku należy zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach/komórkach organizacyjnych, stanowiskach organizacyjnych Banku funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli oraz Stanowisko ds. Compliance i kontroli wewnętrznej.
2. Zarząd Banku zapewnia niezależność Stanowisku ds. Compliance i kontroli wewnętrznej oraz zapewnia środki finansowe niezbędne do skutecznego wykonywania zadań oraz systematycznego podnoszenia umiejętności i kwalifikacji pracownika na tym stanowisku.
3. Zarząd Banku podejmuje działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników w ramach funkcji kontroli oraz współpracy ze Stanowiskiem ds. Compliance i kontroli wewnętrznej oraz Spółdzielnią Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w ramach realizacji funkcji audytu wewnętrznego, a także zapewnienie dostępu pracownikom realizującym te funkcje do specjalistycznych pomieszczeń oraz niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje prawnie chronione, w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych.
4. W przypadku wykrycia nieprawidłowości przez system kontroli wewnętrznej, Zarząd Banku podejmuje odpowiednie działania w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w tym określone środki naprawcze i dyscyplinujące.
5. W ramach zapewnienia przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych Zarząd Banku:
  - 1) odpowiada za efektywne zarządzanie ryzykiem braku zgodności, rozumianym jako ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych;
  - 2) odpowiada za opracowanie Polityki Zgodności, zapewnienie jej przestrzegania i składanie Radzie Nadzorczej Banku i Komitetowi Audytu powołanemu w Banku, raportów w sprawie zarządzania ryzykiem braku zgodności;
  - 3) w przypadku wykrycia nieprawidłowości w stosowaniu Polityki Zgodności, podejmuje odpowiednie działania w celu usunięcia tych nieprawidłowości, w tym środki naprawcze lub dyscyplinujące.

6. Zarząd Banku, nie rzadziej niż raz w roku, informuje Radę Nadzorczą Banku o sposobie wypełnienia zadań, o których mowa w ust. 5.

Rada Nadzorcza Banku

1. Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej.
2. Rada Nadzorcza Banku monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od:
  - 1) Stanowiska ds. Compliance i kontroli wewnętrznej,
  - 2) Innej komórki pełniącej funkcje kontrolne,
  - 3) Zarządu Banku,
  - 4) Komitetu Audytu,
  - 5) Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w ramach realizacji funkcji audytu wewnętrznego,
  6. Biegłego rewidenta
  7. Uprawnione instytucje/podmioty zewnętrzne np. UKNF, UOKIK.
3. Rada Nadzorcza Banku dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej pierwszej i drugiej linii obrony, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli oraz Stanowiska ds. Compliance i kontroli wewnętrznej. Ocena dokonywana jest na podstawie:
  - 1) wyników audytu wewnętrznego w danym roku kalendarzowym,
  - 2) wyników kontroli wewnętrznych i zewnętrznych,
  - 3) raportów z działalności audytu wewnętrznego SSOZ BPS,
  - 4) wyników niezależnego monitorowania kluczowych mechanizmów kontrolnych,
  - 5) innych informacji dotyczących adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w Banku.
4. Ocena skuteczności i adekwatności realizacji funkcji audytu wewnętrznego jest realizowana wyłącznie przez Radę Nadzorczą Spółdzielni.
5. Rada Nadzorcza przeprowadza oceny, o których mowa w ust. 3, na podstawie opinii Komitetu Audytu.
6. Rada Nadzorcza Banku informuje Spółdzielnię o wynikach oceny, o której mowa w ust. 3.
7. W ramach zapewnienia przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych Rada Nadzorcza Banku:
  - 1) nadzoruje wykonywanie obowiązków przez Zarząd Banku, dotyczących zarządzania ryzykiem braku zgodności;
  - 2) zatwierdza Politykę Zgodności Banku;
  - 3) co najmniej raz w roku ocenia stopień efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności przez Bank.

Komitet Audytu

W Banku funkcjonuje Komitetu Audytu powołany przez Radę Nadzorczą Banku do zadań którego należy w szczególności:

1. Monitorowanie:

- a) procesu sprawozdawczości finansowej,
- b) skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej,
- c) wykonywania czynności rewizji finansowej;

2. Kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, w szczególności w przypadku, gdy na rzecz Banku świadczone są przez firmę audytorską inne usługi niż badanie;

3. Informowanie Rady Nadzorczej Banku o wynikach badania oraz wyjaśnianie, w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w Banku, a także jaka była rola Komitetu Audytu w procesie badania;

4. Dokonywanie oceny niezależności biegłego rewidenta oraz wyrażanie zgody na świadczenie przez niego dozwolonych usług niebędących badaniem w Banku.

4. Opis polityki wynagrodzeń.

Bank realizuje politykę wynagradzania, której zasady określono w regulacjach wewnętrznych. Realizacja polityki wynagrodzeń ma na celu:

- 1) wspieranie prawidłowego rozwoju, a także bezpieczeństwa Banku,
- 2) skuteczne zarządzanie ryzykiem i niezachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka, wykraczającego poza zaakceptowany przez Radę Nadzorczą Banku poziom ryzyka (apetyt na ryzyko),
- 3) wspieranie realizacji przyjętej strategii działalności,
- 4) ograniczenie ryzyka wystąpienia konfliktu interesów.

Podstawę kształtowania polityki wynagrodzeń pracowników Banku stanowi wynagrodzenie zasadnicze. Różnicowanie wynagrodzenia zasadniczego pracowników Banku realizowane jest w oparciu o zajmowane stanowisko pracy i kwalifikacje pracownika. Pracownikom przysługuje dodatek za staż pracy.

W zależności od wyników finansowych osiągniętych przez Bank oraz indywidualnej oceny pracy pracownicy mogą otrzymać premię uznaniową.

Wynagrodzenia członków Zarządu Banku i osób pełniących funkcje kierownicze w Banku są tak ustalane, aby odpowiadały w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy, stopniowi odpowiedzialności i kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także uwzględniały ilość i jakość świadczonej pracy.

Rada Nadzorcza opiniuje i monitoruje wynagrodzenie zmienne osób zajmujących stanowiska kierownicze biorąc pod uwagę zarządzanie ryzykiem oraz zachowanie zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi. Rada Nadzorcza nadzoruje stosowanie przez Bank polityki wynagrodzeń i corocznie ocenia prawidłowość jej stosowania.

5. Informacja o powołaniu komitetu do spraw wynagrodzeń.

W Banku Spółdzielczym w Białej Podlaskiej nie powołano Komitetu do spraw wynagrodzeń, ponieważ Bank nie jest bankiem istotnym w rozumieniu art. 4 pkt 35 ustawy Prawo bankowe.

6. Informacja o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu Banku Spółdzielczego w Białej Podlaskiej wymogów określonych w art. 22aa ustawy Prawo bankowe.

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku są objęci oceną w zakresie wiedzy, umiejętności i doświadczenia odpowiedniego do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków. Zebranie Przedstawicieli dokonuje oceny odpowiedności członków Rady Nadzorczej, która ma charakter uprzedni (przed powołaniem) i następczy (w trakcie pełnienia funkcji). Rada Nadzorcza zgodnie z przyjętymi regulacjami dokonuje oceny odpowiedności Członków Zarządu. Wszyscy członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej spełniają wymagania określone art. 22aa Ustawy Prawo bankowe.

ZARZĄD

ZARZĄD
Banku Spółdzielczego
w Białej Podlaskiej

